N:o 27.

Ank. till Riksd. kansli den 13 april 1899, kl. 3 e. m.

Betänkande, i anledning af väckta förslag till bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge.

I en till bevillningsutskottet hänvisad proposition, n:o 65, har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att antaga ett propositionen bilagdt förslag till förordning angående vissa bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge, så lydande:

»§ 1.

Alla i Norge inhemska fartyg och båtar, öppna eller däckade och af hvad slag och drägtighet som helst, skola, ehvad de der äro bygda eller naturaliserade, äfven i Sverige behandlas såsom inhemska och åtnjuta alla dermed förenade rättigheter samt må således, utan afseende derå om de ankomma eller afgå från eller till in- eller utländsk ort eller om de äro barlastade eller lastade med in- eller utländska varor, icke åläggas andra eller högre afgifter till kronan, städer eller särskilda inrättningar, än af inhemska fartyg och båtar skola utgöras.

Norska fartyg och båtar må ock inom svenskt område idka fraktfart med samma rätt och under enahanda vilkor, som för inhemska fartyg och båtar äro bestämda.

För tillgodonjutande af dessa och öfriga för varuskeppningen medgifna förmåner skola norska fartyg vara försedda med sådana handlingar, som till bestyrkande af deras nationalitet äro i Norge föreskrifna.

Hvad sålunda är stadgadt skall gälla, så länge i Norge finnas motsvarande bestämmelser; ankommande förty på Konungen att, derest inskränkning sker i de förmåner, som för närvarande tillkomma den svenska sjöfarten i Norge, förordna, att tillämpningen af bestämmelserna i denna § skall helt eller delvis inställas.

§ 2.

Mom. 1. Vid resa landvägen från Norge till Sverige vare det, med undantag för spelkort, hvilka äro underkastade så väl stämpelafgift som tull, samt bränvin och sprit jemte dermed beredda drycker äfvensom vin, för hvilka senare varor tull skall erläggas, medgifvet att af till införsel tillåtna, tull underkastade naturalster eller tillverkningar tullfritt medföra följande mindre partier, nemligen:

bröd 10 kg.,
fläsk 10 kg.,
garn, alla slag, tillsammans 5 kg.,
kaffe och kaffesurrogat tillsammans 5 kg.,
malt 10 kg.,
risgryn 5 kg.,
socker 5 kg.,
spanmål, omalen 40 kg.,
» malen, 25 kg.,
tobak 1 kg.,
väfnader, alla slag, tillsammans 15 meter, dock icke utöfver ett sammanlagdt värde af 25 kronor,
öl 5 liter samt
andra varor till ett sammanräknadt värde af 20 kronor;

dock att för det fall, att resan sker öfver den del af gränsen, som är belägen mellan Djeknelidens tullstation i Vermland och Ljusnebäcken i Herjeådalen eller öfver gränsen mot Frostvikens socken i Jemtland och norr om denna belägna orter, ofvan stadgade myckenheter i fråga om

nedannämnda varor sålunda ökas, att det skall vara den resande tillåtet att af dem tullfritt medföra följande partier, nemligen:

bröd 20 kg.,
malt 40 kg.,
socker 10 kg.,
spanmål, omalen, 150 kg.,
» malen, 100 kg.,
väfnader, alla slag, tillsammans 15 meter, dock icke utöfver ett värde af 40 kronor,
öl 10 liter,
andra varor, rörande hvilka icke här ofvan i detta mom. särskildt stadgats, till ett sammanräknadt värde af 30 kronor.

För vara, som af resande medföres i större myckenhet, än ofvan stadgats, skall tull, enligt hvad eljest gäller, erläggas för hela den af varan införda qvantiteten.

Tullfrihet, hvarom i detta mom. sägs, gäller icke för varor, som i handelsafsigt införas vare sig för att i vanlig ordning försäljas eller för att utlemnas såsom ersättning för verkställdt arbete, ej heller för varor, som af handlande eller för handlandes räkning införas, så vidt de äro af de slag, med hvilka han idkar handel.

Resande vare, om tulltjensteman eller tullbetjent sådant fordrar, skyldig att, jemte uppgift om yrke och hemvist, aflemna en under edlig förpligtelse afgifven skriftlig försäkran, att de varor, han medför, icke införas i handelsafsigt, på sätt ofvan förmäles. Införas varorna icke för resandes egen räkning, skall sådan försäkran afgifvas af den, för hvilkens räkning de införas. Underlåter någon aflemna dylik försäkran, skola varorna i vanlig ordning tullbehandlas.

Mom. 2. Om i gränstrakterna någon eger eller brukar egendom på båda sidor om gränsen, må utsäde, kreatur och redskap, som erfordras för egendomens skötsel, tullfritt föras öfver gränsen till Sverige.

Mom. 3. Varor, som af gränsbefolkningen för hushållsbehof föras från Sverige till Norge för att förädlas genom blekning, färgning, garfning, malning, spinning, väfning eller annan dylik bearbetning eller för reparation och som efter sådan förädling eller reparation återinföras, skola vid återinförseln vara fria från tullumgälder.

Likaså skola voror, som af gränsbefolkningen för hushållsbehof föras från Norge till Sverige för att här undergå sådan förädling eller

reparation, om hvilken nyss blifvit sagdt, och derefter till Norge återutföras, vid införseln till Sverige vara fria från tullumgälder.

Mom. 4. Dragare och fordon, som uppenbarligen användas endast för transport af gods eller personer från Norge till Sverige, äro ej underkastade tullafgifter.

Mom. 5. Till förekommande af missbruk utaf de i mom. 2, 3 och 4 gjorda medgifvanden eger generaltullstyrelsen eller i särskildt fall tullmyndighet vid gränsen att meddela de närmare kontrollföreskrifter, som kunna anses erforderliga.

§ 3.

Varor, som öster om Saltbacken å svenska och Sponviks skansar å norska sidan öfver Svinesund eller Idefjorden föras från Norge till Sverige i färja, pråm eller båt under fyra tons drägtighet eller om vintern öfver isen, skola, med hänsigt till tullväsendet, anses såsom vore de landvägen införda, så vida de icke antingen sjövägen transporterats till norska sidan af nämnda färjställe eller fjord och derifrån sedan öfverförts till svenska sidan eller ock blifvit till denna senare öfverförda för att derifrån omedelbart sändas sjövägen vidare.

Denna förordning skall träda i kraft den 16 nästkommande maj.»

I den kongl. propositionen har åberopats bifogadt utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 6 nästlidne mars, hvaraf inhemtas, att chefen för finansdepartementet vid ärendets föredragning inför Kongl. Maj:t anfört:

»Med anledning deraf att nådiga förordningen angående Sveriges och Norges ömsesidiga handels- och sjöfartsförhållanden den 30 maj 1890 efter skedd uppsägning komme att upphöra att gälla med den 12 juli 1897 föreslog Kongl. Maj:t genom nådig proposition den 23 april sistnämnda år Riksdagen att antaga en författning, genom hvilken sjöfarten och gränstrafiken mellan de båda länderna komme att regleras för tiden efter utgången af mellanrikslagens giltighetstid. Då min företrädare i embetet sistberörda dag anmälde detta ärende inför Kongl. Maj:t, erinrade han, att förhandlingar varit inledda med norska regeringen om upprättande af förslag till en författning af samma ömsesidigt förbindande kraft som mellanrikslagen, enligt hvilken författning de båda länderna skulle tillerkänna hvarandra behandling såsom den mest gynnade nation i fråga om handel

och sjöfart äfvensom erforderliga lättnader beredas gränstrafiken, men att dessa förhandlingar då icke ännu ledt till resultat af anledning, att fråga i Norge blifvit väckt om införande af differentialtullsystemet och att, då denna fråga ej ännu hunnit genomgå förberedande behandling, det ansetts mindre lämpligt att för det dåvarande binda sin handlingsfrihet genom ett aftal med Sverige om behandling som den mest gynnade nation. Den omständighet att en ömsesidigt förpligtande öfverenskommelse i ämnet sålunda icke kunnat komma till stånd syntes dock departementschefen icke innebära giltig anledning att icke medgifva Norge behandling som den mest gynnade nation. När mellanrikslagen gått till ända, skulle, med då gällande bestämmelser, Sverige fortfarande komma att i Norge åtnjuta behandling som den mest gynnade nation, men Norges sjöfart deremot att enligt utredning, som af departementschefen lemnats, vidkännas en högst väsentlig inskränkning i sina dittillsvarande förmåner. Anledning att försätta dan norska sjöfarten på Sverige i en sådan undantagsställning, vida ofördelaktigare än den, som åtnjötes af andra länders sjöfart här i riket, syntes icke förefinnas, och departementschefen hade derföre trott, att, oaktadt öfverenskommelse om ömsesidig behandling som den mest gynnade nation icke kunnat komma till stånd, förhållandet genom en af Norges samtycke oberoende lag borde ordnas sålunda, att sådan behandling komme Norges handel och sjöfart här i riket till godo. Tydligt vore emellertid, att en dylik lag icke borde ega gällande kraft längre, än motsvarande förmån tillkomme svensk handel och sjöfart i Norge. Då likväl lagens giltighet svårligen kunde till sitt fortbestånd göras beroende af inträffandet eller uteblifvandet af en norsk lagstiftningsåtgärd, syntes vilkoret af reciprocitet ej böra i sjelfva lagen upptagas. Lämpligare syntes vara, att lagen antoges att gälla till och med någon dag vid slutet af 1897 års riksdag, exempelvis den 15 maj eller den tidigare dag, då nytt beslut blifvit af Riksdagen fattadt. Dermed vunnes ock möjlighet att få denna lag, som ju till följd af sin beskaffenhet borde vara gemensam, bragt till stånd såsom sådan, om de i Norge pågående utredningar då hunnit föras till slut.

Sedan ofvan omförmälda nådiga proposition blifvit af Riksdagen bifallen, utfärdades den 28 maj 1897 nådig förordning angående vissa bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge, hvilken förordning skulle träda i kraft den 13 påföljande juli och, der icke annorlunda stadgades, lända till efterrättelse till och med den 15 maj 1898.

I fråga om reglerandet af bestämmelserna rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge för tiden efter den 15 maj sistnämnda år, då omförmälda författnings giltighetstid ginge till ända, egde förhandlingar rum med norska regeringen, hvilka likväl icke ledde dertill, att aftal kunde med Norge träffas om ömsesidig behandling som den mest gynnade nation. Med anledning häraf utfärdades den 13 berörda maj en med 1897 års författning i väsentliga delar lika lydande förordning i ämnet, hvilken förordning skall, der icke annorlunda stadgas, lända till erfterrättelse till och med den 15 maj innevarande år.

Med erinran att under de förhandlingar, som vintern 1897—1898 egt rum rörande förevarande fråga, från norska regeringens sida icke, innan frågan på grund af den långt framskridna tiden måst föreläggas den svenska Riksdagen, erhållits något slutligt och fullt definitivt meddelande, huruvida de hinder, som dittills från norsk sida ansetts lägga hinder i vägen för afslutande mellan de båda länderna af en ömsesidigt bindande öfverenskommelse om behandling som dem mest gynnade nation, fortfarande ansåges förefinnas, aflät jag den 4 juli 1898 till norske herr statsministern Blehr en skrifvelse, deruti jag med hänsyn dertill att det icke kunde anses annat än önskvärdt, att de bestämmelser, som för det dåvarande provisoriskt reglerade handels- och sjöfartsförhållandena mellan Sverige och Norge, finge aflösas af en ordning, som icke hvarje år behöfde göras till föremål för ny behandling, anhöll, att herr statsministern ville meddela mig, huruvida norska regeringen dåmera ansåge handels- och sjöfartsförbindelserna mellan Sverige och Norge lämpligen böra normeras genom en öfverenskommelse om ömsesidig behandling som den mest gynnade nation.

Till svar härå anförde herr statsministern Blehr i skrifvelse den 8 december 1898, att han från chefen för det norska finants- och tolddepartementet mottagit en skrifvelse, deri herr statsministern anmodats meddela mig, att, då så kort tid förflutit efter mellanrikslagens upphörande och förändringen i det norska tullsystemet, att behöflig erfarenhet angående de nya förhållandena ännu icke vunnits, en förhandling af nämnda art icke för närvarande med fördel kunde upptagas.

Önskligt hade visserligen varit, att öfverenskommelse kunnat med Norge träffas om upprättandet af en författning med ömsesidigt förbindande kraft, hvarigenom de båda länderna i fråga om handel och sjöfart tillerkänt hvarandra behandling såsom den mest gynnade nation. Då emellertid öfverenskommelse i sådant afseende ej heller nu kunnat

komma till stånd, lära hithörande förhållanden fortfarande böra ordnas genom en af Norges samtycke oberoende lag och för sådant ändamål förlängd giltighet beredas åt de bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge, hvilka, jemlikt de i hufvudsak lika lydande förordningarna af den 28 maj 1897 och den 13 maj 1898, gält under tiden efter mellanrikslagens upphörande, men enligt slutmeningen i sistnämnda författning skola upphöra att gälla med den 15 nästkommande maj. Genom berörda båda författningar hafva bestämmelser i ämnet meddelats allenast för ett år i sänder. Någon anledning att till viss tid begränsa giltigheten af en blifvande ny författning i ämnet lärer, med afseende på hvad från norska regeringens sida blifvit anfördt, nu icke förefinnas.

Hvad angår de i §§ 2 och 3 af förordningen den 13 maj 1898 meddelade bestämmelser, äro desamma afsedda att bereda gränsbefolkningen på svenska sidan den lättnad i samfärdseln, som med bevarande af nödig kontroll i tullhänseende ansetts förenlig, och fortbeståndet af sagda bestämmelser behöfver derföre icke göras beroende deraf, att motsvarande bestämmelser gälla på norska sidan. Annat är deremot förhållandet med bestämmelserna i § 1 af samma förordning. I sakens natur ligger, att, på sätt äfven tillförene framhållits, de förmåner, som i sagda § medgifvas den norska sjöfarten i Sverige, icke böra ega bestånd längre, än motsvarande förmåner tillkomma den svenska sjöfarten i Norge. I de åren 1897 och 1898 utfärdade förordningar, hvilkas giltighetstid var begränsad till år, ansågs med afseende på den korta tid, hvardera författningen var afsedd att gälla, ej behöfligt att i sjelfva lagarne intaga vilkoret om reciprocitet. Då nu afsedt vore, att de bestämmelser, som komme att meddelas, skulle gälla för obestämd tid, synes rigtigast vara, att till § 1 göres ett tillägg af innehåll, att bestämmelserna i sagda § skola gälla, så länge i Norge finnas motsvarande bestämmelser, och att det förty skall ankomma på Konungen att, derest inskränkning sker i de förmåner, som för närvarande tillkomma den svenska sjöfarten i Norge, förordna, att tillämpningen af bestämmelserna i förevarande § skall helt eller delvis inställas.

I öfrigt saknar jag anledning att föreslå någon förändring i de uti förordningen af den 13 maj 1898 innefattade bestämmelser i ämnet.»

I sammanhang med omförmälda kongl. proposition har utskottet till behandling företagit en af herr *C. E. Ljungberg* inom Första Kammaren väckt motion, n:o 27, af följande lydelse:

»Det af norska stortinget under sistlidne november månad definitivt fattade beslut, att unionstecknet skulle borttagas ur norska handelsflaggan, är så påtagligen af en mot Sverige rigtad fiendtlig innebörd, att svenska Riksdagen icke kan undgå att taga i ompröfning, på hvilken punkt unionen derigenom blifvit försatt, och att se till, huru det vidare framgåendet på denna bana må kunna förhindras.

Det var efter ömsesidig öfverenskommelse emellan de svenska och norska medlemmarne i 1839—44 årens unionskomité, af hvilka de förre ogerna medgåfvo den af konung Oscar I och norrmännen påyrkade separationen i örlogsflaggan, som, i *sammansatt* statsråd, det beslut om unionstecknet i båda rikenas handelsflaggor fattades, hvilket de svenska komiterade gjort till vilkor för sitt medgifvande.

Att norrmännen nu brutit detta aftal, ehuru Sverige vid det tillfället gaf dem i flagga och riksvapen en i förhållande till rikenas folkmängd och styrka obehörigt stor andel, är visserligen ingalunda det första bevis vi från det hållet erhållit, huru föga de unionella fördragen af Norge aktas, men det är dock i och för sig så kränkande och så för Sverige förolämpande, att det icke kan förklaras af annat än den oaflåtliga eftergifvenhet de ådagalagt, som det tillhört att i första rummet bevaka Sveriges intressen. Denna eftergifvenhet och sorglöshet måste dock taga ett slut, och efter den skymf man i Norge nu tillfogat Sverige, lärer väl det antal inom vår representation vara snart räknadt, som utan vidare vill hålla till godo dermed, desto hellre som man i utlandet numera anser vår fortfarande sorglöshet vara ett bevis på svenska nationens karakterssvaghet och förfall.

Det ligger härvid nära till hands att erinra sig, att det är på unionella grunder och under den unionsmärkta flaggans hägn, som Norge hittills åtnjutit de stora fördelar i sjöfartsväg här i landet, som väsentligen bidragit till norska handelsflottans snabba utveckling och ännu gifva densamma en fraktförtjenst af 8 à 9 millioner kronor om året. Men det lärer väl ej vara skäl att, då Norge föraktar denna union och dess symbol, fortfarande skänka det enahanda fördelar.

I mer än 40 år, eller allt sedan 1825 års mellanrikslag stiftades, har ett nära nog enstämmigt rop från alla landsändar låtit höra sig, att de förmåner och privilegier, den norska handelsflottan här i riket erhållit, i hög grad skadade vår egen flotta. Man har åberopat flera högst tänkvärda fakta i detta hänseende. Efter det att svenska stapelstädernas handelsflotta, under de tjugu år, som närmast föregingo unionen, vunnit

en ansenlig tillväxt och en drägtighet af 116,620 tons, föll hon, efter det 1815 och 1825 års mellanrikslagar tillkommit, så mycket, att hon behöfde en tid af 26 år, innan hon (1841) åter uppnådde ett liknande tontal (117,047 tons). För hvarje ny mellanrikslag, hvar och en med ökade förmåner för norska fartyg, hämmades den naturliga tillväxt, som började visa sig inom vår handelsflotta, när någon tid förflutit; och när man till de fördelar, som norska handelsflottan sålunda erhållit, ytterligare år 1874 lade den dittills sorgfälligt bevarade *kustfarten,* jemte rätt att *inom* Sveriges område och med lika förmåner, som tillkomma våra egna landsmän, idka sjöfart å våra insjöar m. fl. farvatten, hvilken senare rätt icke tillkommer någon annan främmande nation, så låter det förklara sig, att till det lägervall, hvari vår stapelstadsflotta så länge befunnit sig, äfven sällat sig ett aftagande i våra öfriga städers och i landsbygdens handelsflottor.

Dessa hade från 1830 till 1874 stigit icke obetydligt; men de hafva sedermera till drägtigheten förminskats, nemligen från respektive 29,414 och 169,729 till 27,056 och 146,682 tons.

Den svenska handelsflottan, i sin helhet, befann sig år 1896 (den senaste, nu tillgängliga uppgift) vid ett lägre stadium än år 1875, nemligen 496,819 emot 507,049 tons — detta efter 21 års förlopp och under det att den norska och andra handelsflottor vunnit en ofantlig utveckling.

Man har sökt öfverskyla följderna af norrmännens intrång med åberopande af några fel i vår lagstiftning m. m., och man har menat, att vi ju dock i Norge hafva reciprocitet. Men nämnda fel återfinnas i flera andra stater, utan att handelsflottans tillväxt derigenom blifvit synnerligen hämmad, och den s. k. reciprociteten i Norge är för oss af föga eller intet värde, då vår sjöfart på detta land är så ringa.

När svenska representationen ändtligen, år 1895, lät uppsäga mellanrikslagen, hyste man det naturliga hopp, att dermed äfven en gräns skulle sättas för den norska invasionen på sjöfartsområdet; men denna har fått fortfarande till landets förfång blomstra i den partiella mellanrikslag, som man haft sig så angeläget att påbörda oss.

Då det emellertid ännu är att hoppas, det Kongl. Maj:t icke skall begära förnyelse af en under nuvarande kommunikationsförhållanden alldeles obehöflig lag, som dessutom är så felaktigt redigerad, att den på flera ställen rent af inbjuder till lurendrejeri, vill jag för närvarande inskränka mina yrkanden till följande hemställan:

att Riksdagen måtte i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t hemställa, att från och med den 16 maj 1899 alla i Norge inhemska fartyg och båtar skola i Sverige allenast med de vilkor behandlas såsom inhemska, att de föra unionsmärkt flagga och äro försedda med sådana handlingar, som efter noggrann granskning finnas till fullo styrka, att fartygen tillhöra norrmän och icke, såsom i senare åren händt, engelsmän eller annan främmande nation;

äfvensom att den *norska* fartyg och båtar allena genom kongl. förordningen den 13 maj 1898 medgifna förmån att befara äfven Sveriges *insjöar, floder och kanaler* utan högre afgifter till kronan, städer och inrättningar, än som af inhemska fartyg utgöras, må från och med den 16 maj 1899 upphöra».

De bestämmelser, som efter mellanrikslagens upphörande reglerat sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge, och hvilka bestämmelser senast fått sitt uttryck i kongl. förordningen den 13 maj 1898, torde, då några nya förhållanden icke inträdt, som kunna påkalla upphäfvande eller förändring af nämnda bestämmelser, böra erhålla förlängd giltighet äfven efter den 15 nästkommande maj, då nämnda förordning upphör att gälla. Enär meningarna kunna vara delade om på hvad sätt ifrågavarande förhållanden skola för framtiden ordnas, har utskottet emellertid för närvarande funnit sig icke böra förorda Kongl. Maj:ts förslag att göra den nya författningen i ämnet gällande tills vidare, utan böra enligt utskottets åsigt, såsom hittills varit fallet, bestämmelser meddelas endast för ett år, på det att Riksdagen måtte sättas i tillfälle att nästa år taga under ompröfning, huruvida anledning då förefinnes att uti ifrågavarande afseende vidtaga någon annan åtgärd. Vid sådant förhållande synes det utskottet obehöfligt att, på sätt Kongl. Maj:t föreslagit, i förordningen inrymma bemyndigande för Konungen att inställa tillämpningen af bestämmelserna angående norska fartygs rätt till sjöfart inom svenskt område, i följd hvaraf sista stycket i § 1 af den utaf Kongl. Maj:t föreslagna förordningen torde böra utgå.

Beträffande herr Ljungbergs förslag derom, att norska fartyg och båtar skulle för åtnjutande af förmånen att i Sverige behandlas såsom inhemska föra unionsmärkt flagga, så har utskottet icke kunnat biträda herr Ljungbergs förslag i denna del. Ej heller har utskottet funnit anledning att hos Kongl. Maj:t göra hemställan om skärpt kontroll mot att

främmande, icke norska fartyg under uppgift, att de äro norska, förvärfva sig de fördelar, som endast tillkomma dessa.

Utskottet hemställer fördenskull,

1:o)

att Riksdagen, med förklarande, att Kongl. Maj:ts förevarande proposition icke kunnat oförändrad bifallas, måtte för sin del antaga följande förordning angående vissa bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge:

§ 1.

Alla i Norge inhemska fartyg och båtar, öppna eller däckade och af hvad slag och drägtighet som helst, skola, ehvad de der äro byggda eller naturaliserade, äfven i Sverige behandlas såsom inhemska och åtnjuta alla dermed förenade rättigheter samt må således, utan afseende derå, om de ankomma eller afgå från eller till in- eller utländsk ort eller om de äro barlastade eller lastade med in- eller utländska varor, icke åläggas andra eller högre afgifter till kronan, städer eller särskilda inrättningar, än af inhemska fartyg och båtar skola utgöras.

Norska fartyg och båtar må ock inom svenskt område idka fraktfart med samma rätt och under enahanda vilkor, som för inhemska fartyg och båtar äro bestämda.

För tillgodonjutande af dessa och öfriga för varuskeppningen medgifna förmåner skola norska fartyg vara försedda med sådana handlingar, som till bestyrkande af deras nationalitet äro i Norge föreskrifna.

§ 2.

Mom. 1. Vid resa landvägen från Norge till Sverige vare det, med undantag för spelkort, hvilka

äro underkastade så väl stämpelafgift som tull, samt bränvin och sprit jemte dermed beredda drycker äfvensom vin, för hvilka senare varor tull skall erläggas, medgifvet att af till införsel tillåtna, tull underkastade naturalster eller tillverkningar tullfritt medföra följande mindre partier, nemligen:

bröd 10 kg.,
fläsk 10 kg.,
garn, alla slag, tillsammans 5 kg.,
kaffe och kaffesurrogat tillsammans 5 kg.,
malt 10 kg.,
risgryn 5 kg.,
socker 5 kg.,
spanmål, omalen, 40 kg.,
» malen, 25 kg.,
tobak 1 kg.,
väfnader, alla slag, tillsammans 15 meter, dock icke utöfver ett sammanlagdt värde af 25 kronor,
öl 5 liter samt
andra varor till ett sammanräknadt värde af 20 kronor;

dock att för det fall, att resan sker öfver den del af gränsen, som är belägen mellan Djeknelidens tullstation i Vermland och Ljusnebäcken i Herjeådalen eller öfver gränsen mot Frostvikens socken i Jemtland och norr om denna belägna orter, ofvan stadgade myckenheter i fråga om nedannämnda varor sålunda ökas, att det skall vara den resande tillåtet att af dem tullfritt medföra följande partier, nemligen:

bröd 20 kg.,
malt 40 kg.,
socker 10 kg.,
spanmål, omalen, 150 kg.,
» malen, 100 kg.,
väfnader, alla slag, tillsammans 15 meter, dock icke utöfver ett värde af 40 kronor,
öl 10 liter,
andra varor, rörande hvilka icke här ofvan i detta

mom. särskildt stadgats, till ett sammanräknadt värde af 30 kronor.

För vara, som af resande medföres i större myckenhet, än ofvan stadgats, skall tull, enligt hvad eljest gäller, erläggas för hela den af varan införda qvantiteten.

Tullfrihet, hvarom i detta mom. sägs, gäller icke för varor, som i handelsafsigt införas vare sig för att i vanlig ordning försäljas eller för att utlemnas såsom ersättning för verkställdt arbete, ej heller för varor, som af handlande eller för handlandes räkning införas, så vidt de äro af de slag, med hvilka han idkar handel.

Resande vare, om tulltjensteman eller tullbetjent sådant fordrar, skyldig att, jemte uppgift om yrke och hemvist, aflemna en under edlig förpligtelse afgifven skriftlig försäkran, att de varor, han medför, icke införas i handelsafsigt, på sätt ofvan förmäles. Införas varorna icke för resandes egen räkning, skall sådan försäkran afgifvas af den, för hvilkens räkning de införas. Underlåter någon aflemna dylik försäkran, skola varorna i vanlig ordning tullbehandlas.

Mom. 2. Om i gränstrakterna någon eger eller brukar egendom på båda sidor om gränsen, må utsäde, kreatur och redskap, som erfordras för egendomens skötsel, tullfritt föras öfver gränsen till Sverige.

Mom. 3. Varor, som af gränsbefolkningen för hushållsbehof föras från Sverige till Norge för att förädlas genom blekning, färgning, garfning, malning, spinning, väfning eller annan dylik bearbetning eller för reparation och som efter sådan förädling eller reparation återinföras, skola vid återinförseln vara fria från tullumgälder.

Likaså skola varor, som af gränsbefolkningen för hushållsbehof föras från Norge till Sverige för att här undergå sådan förädling eller reparation, om hvilken nyss blifvit sagdt, och derefter till Norge återutföras, vid införseln till Sverige vara fria från tullumgälder.

Mom. 4. Dragare och fordon, som uppenbarligen användas endast för transport af gods eller personer från Norge till Sverige, äro ej underkastade tullafgifter.

Mom. 5. Till förekommande af missbruk utaf de i mom. 2, 3 och 4 gjorda medgifvanden eger generaltullstyrelsen eller i särskildt fall tullmyndighet vid gränsen att meddela de närmare kontrollföreskrifter, som kunna anses erforderliga.

§ 3.

Varor, som öster om Saltbacken å svenska och Sponviks skansar å norska sidan öfver Svinesund eller Idefjorden föras från Norge till Sverige i färja, pråm eller båt under fyra tons drägtighet eller om vintern öfver isen, skola, med hänsigt till tullväsendet, anses såsom vore de landsvägen införda, så vida de icke antingen sjövägen transporterats till norska sidan af nämnda färjställe eller fjord och derifrån sedan öfverförts till svenska sidan eller ock blifvit till denna senare öfverförda för att derifrån omedelbart sändas sjövägen vidare.

Denna förordning skall träda i kraft den 16 maj 1899 och, der icke annorlunda stadgas, lända till efterrättelse till och med den 15 maj 1900.

2:o)

att herr Ljungbergs motion, såvidt den afser uppställande af vissa deri föreslagna vilkor för åtnjutande af den norska fartyg och båtar medgifna rätt att i Sverige behandlas såsom inhemska, icke måtte af Riksdagen bifallas; samt

3:o)

att herr Ljungbergs förslag om upphörande af den norska fartyg och båtar medgifna förmån att befara Sveriges insjöar, floder och kanaler utan högre afgifter till kronan, städer och inrättningar, än som af inhemska fartyg utgöras, måtte anses besvarad genom utskottets under 1:o) här ofvan gjorda hemställan.

Stockholm den 13 april 1899.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.

Reservationer:

vid *punkten 1:o)*

af herr *Bergendahl,* som anfört:

»Under riksdagarne åren 1897 och 1898 har, efter hvad dessa årens bevillningsutskotts betänkanden n:is 25 och 29 utvisa, vid behandlingen af Kongl. Maj:ts propositioner till Riksdagen med förslag till förordning angående vissa bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge uti afgifna och af mig biträdda reservationer framhållits önskvärdheten af att bland andra vilkor för förordningens antagande måtte deri intagas den bestämmelsen, att, derest inskränkning skulle ske i de förmåner, som för närvarande tillkomma den svenska sjöfarten i Norge, Kongl. Maj:t måtte ega att när som helst förordna, att författningen delvis eller helt och hållet upphäfves.

Under sådant förhållande kan jag ej biträda utskottets beslut att föreslå Riksdagen, att sista stycket i § 1 af den utaf Kongl. Maj:t föreslagna förordningen skall utgå. Deremot delar jag utskottets åsigt, att denna förordning ej bör gälla för längre tid än till och med den 15 maj 1900.

Jag tillåter mig derför hemställa:

1:o) att ifrågavarande af Kongl. Maj:t framlagda förslag till förordning angående vissa bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge måtte af Riksdagen antagas;

2:o) att Riksdagen derjemte måtte besluta, att denna förordning skall träda i kraft den 16 nästkommande maj och, der icke annorlunda stadgas, ända till efterrättelse till och med den 15 maj 1900.»

samt vid *punkten 2:o)*

dels af herrar *Cavalli, Stephens, Almström,* friherre *Klingspor* och *Bergendahl,* hvilka instämt i utskottets hemställan, hvarigenom herr Ljungbergs motion blifvit afstyrkt, men reserverat sig emot att utskottet för denna hemställan icke anfört någon motivering,

dels ock af herr *Nisser,* som — under erinran att någon motivering för afstyrkande af herr Ljungbergs förslag om föreskrift, att norska fartyg och båtar skulle, för åtnjutande af den dem medgifna rätt att i Sverige behandlas såsom inhemska, föra unionsmärkt flagga, icke blifvit af utskottet förebragt — ansett, att i detta hänseende bort af utskottet anföras följande motivering:

»Beträffande herr Ljungbergs förslag derom, att norska fartyg och båtar skulle, för åtnjutande af förmånen att i Sverige behandlas såsom inhemska, föra unionsmärkt flagga, torde böra erinras, att någon förändring af de i kongl. brefvet af den 20 juni 1844 gifna bestämmelselserna angående de förenade rikenas flaggor icke egt rum. Utskottet kan derför icke biträda herr Ljungbergs förslag i denna del.»

Härjemte har herr *af Burén* begärt få antecknadt, att han icke inom utskottet deltagit i behandlingen af de i detta betänkande omförmälda frågor.

STOCKHOLM, CENTRAL-TRYCKERIET 1899.